

Begravede i Wevers Kapel Frederiks Tyske Kirke / Christians Kirke Kbh

Medlemmer af Fabritius de Tengnagel-slægten eller med tilknytning til denne
er blevet begravet i kirkens krypt i Wevers Kapel nr. 36 & 45

Af Susanne Fabritius de Tengnagel
2018 & revideret i 2019

Foto af Susanne Fabritius de Tengnagel, 2009.

Gitterværk til Wevers Kapel. Foto af Susanne Fabritius de Tengnagel.

I Danmarks Kirkers udgave af Christians Kirke på Christianshavn er gitterværket til det fhv. Wevers kapel beskrevet.¹

¹ Smedejernsgitre Efter 1761. Dette kapel dannede oprindelig sammen med kapel 45 een familiebegavelse, ved hvis indretning der opsattes tre gitre; heraf udfylder de to stadig syd- og vestarkaden i kapel 36, mens det tredie, som havde plads i vestarkaden til kapel 45, efter 1868 er flyttet til nordarkaden i kapel 36. Over den dobbelte dør, der sidder i sidstnævnte kapels vestre gitter, er der et kronet, hjerteformet felt, som må formodes at have indeholdt et årstal samt ejerinitialer for Maria Wewer eller hendes anden mand, J. F. Wewer (for hvis indsats under kirkebyggeriet enken fik kapellet tildelt). Det må være deres alliancevåben (sml. dåbsfad p. 161), som findes i (heraldisk) højre dørføj: lodret delt skjold med hestesko i første felt, kors i andet. Hjelmtegn: panserklædt, hævet arm med sværd. Både her og på venstre fløj indgår skjold og hjelmlov i gitrets opbygning. Skjoldet har haft to lag bemaling: det ældste forgyldt bund med gråblå hestesko og rødt kors, det yngste med henholdsvis okker og blå felt, hestesko og kors stadig gråblå og rødt. - I venstre dørføj et ovalt, udelt, cinnoberrødt skjold med en fremstilling, der mere minder om tidens religiøse emblemer end om et heraldisk våben: to fra skyer udgående, blottede arme med hævet hammer over en brun ambolt med initialerne MF,

Begravede

Foto af Susanne Fabritius de Tengnagel

Egentlig er der ingen, der er blevet begravet i Wevers Kapel, som man bliver begravet i jord på kirkegården. Kisterne er blevet hensat i kapelrummet eller nedsat i gulvet. Jeg fastholder dog at skrive, at de nævnte døde blev begravet. De dødes navne i kirkebøgerne er ofte skrevet ukorrekt, hvorfor jeg i parentes har noteret deres fulde navn så korrekt som mulig efter dåbsnavnet.

I Wevers kapel blev der foretaget 18 bisættelser frem til 1832, startende med J. F. Wever selv, som blev overført fra Sankt Petri. Kapellerne hjemfaldt i 1868, hvor de otte ældste kister blev nedsat under gulvet. I 1877 blev kapel 36 købt af Bonnesen og Tøndering, som foretog fire bisættelser frem til 1899. De fire kister står stadig i kapellet. Kapel 45 blev lagt sammen med 44 og i 1868 solgt til industrimanden L. P. Holmblad. Kirken overtog dem igen i 1892 og i 1902 blev de solgt til Peter Nicolai Heering, som bl.a. var kirkeværge i begyndelsen af den danske tid. Hans og hustruens kister står stadig i kapel 45, mens kapel 44 rummer én kiste med sønnen Peter Frederik Suhm Heering, som

antagelig for Maria Wewers første mand, Michael Fabritius (latinsk faber = smed). Hjelmtegn: hammer mellem vinger. – Begge våbner er nu sortmalede som resten af gitret.

KILDE: DANMARKS KIRKER Christians Kirke København. <http://danmarkskirker.natmus.dk/>

døde i 1896. Sønnen var opkaldt efter hans farfar, som gjorde Heering-navnet kendt med hans produktion af kirsebærlikør.

Kapel 36. 6. marts 1761 sammen med kapel 45 overdraget ved kgl. resolution til etatsråd J. Fr. Wewers enke (sml. p. 194). Gitre. 1868 hjemfaldet til kirken. 1877 solgt til skibsbygmester E. P. Bonnesen og frk. A. J. Tøndering. Første familiebegrovelse, bisatte (her og i kapel 45): 1. Johann Friedrich Wewer, etatsråd, † 9. maj 1759; 18. aug. 1762 overført hertil fra S. Petri Kirkes kapel sammen med: 2. en datter. – 3. Susanna Jacoba Kaas f. Fabritius, kammerherreinde, † 5. nov. 1762, 22 år, gift med søofficeren Fr. Chr. Kaas. – 4. Johan Friedrich Kaas, begr. 18. april 1763, 1 ½ år. – 5. Knud Gyldenstjerne von Sehested, begr. 12. okt. 1763, ¼ år, søn af Pouline f. Fabritius og senere generalløjtnant J. F. Gyldenstjerne von Sehested. – 6. Johanne Fabritius, begr. 28. marts 1765, 3 år. – 7. Jean Baptiste Descarières de Longueville, generalmajor, † 27. jan. 1766, 67 år, gift med nr. 9. – 8. Matthäus Robert Wewer, begr. 23. aug. 1774, 43 år. – 9. Anna Maria de Longueville f. Köster, † 18. marts 1775, 68 år. Anna Maria Köster var først gift med handelsmanden Michael Fabritius († 1746), derpå med dennes kompagnon Johann Friedrich Wewer (nr. 1) og efter hans død med generalmajor Descarières de Longueville (nr. 7). – 10. Marie Charlotte Sabine Josephine de Verac f. de Croy Havré, begr. 2. marts 1776, 29 år. Kisten førtes 1779 til Frankrig. – 11. Reinhard Iselin, baron og handelsmand, † 10. april 1781, 67 år. – 12. Anna Elisabeth Classen f. Fabritius, generalinde, † 17. marts 1786, 51 år; enke efter nr. 11, gift anden gang 1781, med generalmajor Johan Frederik Classen, Frederiksværks grundlægger⁴². – 13. Conrad Alexander Fabritius de Tengnagel, konferensråd og handelsmand, † 13. sept. 1805, 75 år, søn af Anna Maria Kösters første ægteskab (sml. nr. 9). – 14. Caspar W. Wewer, etatsråd, † 27. juli 1806, 76 år. – 15. Marie Margrethe Iselin til Iselingen, baronesse, begr. 14. okt. 1814, 57 år, datter af nr. 11 og 12. – 16. Debora Fabritius de Tengnagel f. Cloppenburg, konferensrådinde, † 2. nov. 1814, 76 år, enke efter nr. 13. – 17. Nicolaus Heinrich Massmann, præst ved Frederiks tyske Kirke, † 26. okt. 1816, 51 år. (Kisten nedsattes 1831 på kirkegården, jfr. kirkegårdsmonument nr. 9).

KILDE: DANMARKS KIRKER – CHRISTIANS KIRKE KBH.

Etats Rath JF Weber (Conrad Johann Friedrich Wever) (1699-1759)²

Wever var medlem af Kommissionen til Opførelsen af Frederiks Tyske Kirke. Kapellerne nr. 36 & 45 i kirkens krypt i Wevers navn blev oprettet i 1762 af Wevers hustru, Anna Maria født Köster.³

Inden krypten blev oprettet, blev Wever begravet 16. maj 1759 fra Bag Børsen i Holmens Kirke Capellet nr. 3. KILDE: Holmens Sogns Kirkebog Staden København, Arkivalieronline 1745-1760 opslag 64.

Liget overført 18. august 1762 fra Skt. Petri Kirke til Wevers Kapel Frederiks Tyske Kirkes krypt nr. 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 10.

Frøken Friderica Wævar (Friderica Wever) (1750-1760),⁴ 11. Aar gl. Begravet 31. oktober 1760 i Holmens Kirke Capellet nr. 3. KILDE: Holmens Sogns Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1745-1760 opslag 70.

Etats Rath JF Weber og datters lig overført fra Skt. Petri Kirke 18. august 1762 til Frederiks Tyske Kirkes krypt nr. 36 & 45 Wevers Kapel. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 10.

² 4.2. Conrad Johann FRIEDRICH WEVER (10MH2), geb. 11. März 1699 in Kleve. Er erlernte den Kaufmannsberuf und ging auf Veranlassung seines Verwandten Michael Fabritius nach Kopenhagen, wo er das Wechsel- und Kommissionsgeschäft Fabritius & Wever mitbegründete. Die Firma gehörte bald zu einer der größten und angesehensten in Kopenhagen. Friedrich beteiligte sich zusätzlich an manch weiteren Handelsunternehmen. Von 1740 an war er einer der Hauptbeteiligten der Asiatischen Kompanie, 1743 erhielt er zusammen mit Fabritius den Titel des Dänischen Agenten, 1745 wurde er Mitdirektor der königlich westindisch Gaelischen Kompanie, deren Niederlassungen er 1754 erwarb. Bereits 1747 wurde er Mitdirektor der neu errichteten Allgemeinen Handelskompanie, 1750 erhielt diese Gesellschaft auf sein Betreiben das Handelsmonopol für Grönland. 1752 wurde er zum Mitdirektor der Asiatischen Kompanie gewählt, 1755 auch der Afrikanischen Kompanie. 1754 wurde er zum Etatsrat ernannt. Später wurde ihm das Amt des Obervormunds und Mitdirektors der Armenhäuser übertragen, denen er aus seinem Vermögen viel spendete.

Am 12. Januar 1748 heiratete er die Witwe seines verstorbenen Kompagnions ANNA MARIA Fabritius, geb. KÖSTER (10MH12a). Sie war am 17. November in Frankfurt geboren. Die Ehe 7 Winkhaus, Wir stammen..., S. 570ff blieb kinderlos. Friedrich starb am 9. Mai 1759 im Alter von 60 Jahren in Kopenhagen, seine Frau heiratete darauf in dritter Ehe den dänischen Generalmajor Jean Babtiste Descartvieres de Longuerille. Sie starb am 18. März 1775 in Kopenhagen.

KILDE: <http://www.wever-online.de/> 2. Buch - Stamm Meinerzhagen 2. Kapitel - Linie Meinerzhagen-Habbel.

³ Vielse 1748, 19. Jan. Hr. Johann Friedrich Weber, Köngl. Agent og Fr. Anna Maria Köster enke efter Könlg. Agent Michael Fabritius. Forlovere, for Brudgom: Hr. Commandeur Fischer. For Brud: Hr. Agent Just Fabritius. KILDE: Vor Frelsers Sogns Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1736-1759 opslag 115, nr.1.

19. January til Tydsk, Köngl. Agent Velbyrdige Johan Friderich Weber und Frau Anna Maria Köster Hr. Fabritii Enke. KILDE: Vor Frelsers Sogns Kirkebog Staden København, Arkivalieronline 1711-1749 opslag 77.

⁴ Friderica Wever døbt 3. april 1750 Vor Frelsers Kirke. Datter af Johan Friderich Wever Kongl. Agent og Anna Maria Köster. Faddere: Anna Elisabeth Maria Abbestee Sal. Herman Fabritii Hustru og Jomfrue Maria Giertrud Wever, i Hendes stæd Jomfru Elisabeth Fabritius, Kongl. Agenten Just Fabritius et Peter von Hurck, Sekretair Peter Mauritz Wever og i hans stæd Johan Ludvig Abbestee.

KILDE: Vor Frelsers Sogns Kirkebog Staden København, Arkivalieronline 1732-1762 opslag 176.

Frau Kammerherrin von Kaas geborn Fabricius (Susanna Jacoba Kaas født Fabritius) (1741-1762)⁵

Begravet 15. november 1762, 22 aar gl. i Wevers kapel nr. 35 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1785 opslag 158, pag.8 nr. 50.

Johann Friedrich, Kammerherre von Kaas' lille søn (1761 -1763)⁶

Begravet 18. april 1763 i Kapellet nr. 35, 1½ Aar.gl. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 14.

Ein Knäblein, Knud Guldienstierne von Sehestædt (Knud Gyldenstjerne Sehested)⁷ (1763-1763)

Begravet 12. oktober 1763, død ¼ aar. gl. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 15.

Johanna Fabritius (?-1765)

Agent Fabricius datter 3 aar gl. Døde af feber.

Begravet 28. marts 1765 i Capellet nr. 35 i Agent Webers Begravelse. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 21 nr. 8.

General Major Jean Baptiste Descarrieres de Longueville (1699-1766)

Begravet 6. februar 1766 67 Aar gl. i den Weverske begravelse nr. 36. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 23 nr. 2.

Matthæus Robert Wewer / Mathias Robert Wever (1731-1774)⁸

Begravet 23. august 1774 43 Aar i Wevers begravelse nr.35 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 45 nr. 12.

Bror til Caspar Wilhelm Wever (Se nedenfor).

⁵ Datter af Michael Fabritius og Anna Maria Köster, gift med Frederik Christian Kaas af Mur.

Susanna Jacoba, født den 26. januar, 1741. Døbt den 31. do. af Hr. Vogelsang. Fadderne var: 1. Hr. Schout bey Nacht Ployart. 2. Monsieur M. Tuyow, som selv stod fadder og ligeledes var stedfortræder for 3. Hr. Conrad Seuther fra Köln. 4. Fru Petronella von Orsoy fra Wyl, hustru til Hr. Joh. Arnold von Orsoy fra Amsterdam. Hendes stedfortræder var Fru Maria Barbara Abestée. 5. Frøken Maria Jacoba Bruguier. Uddrag fra kirkebogen af Hr. F. G. Vogelsang den 14. april, 1742. KILDE: Tysk Reformert Menighed, Private optegnelser af hendes bror, Conrad Fabritius de Tegnagel (1731-1805), Rigsarkivet.

⁶ Døbt 12. oktober 1761. Forældre: Cammer Herre og Commandeur Friderich Christian Kaas og Susanna Fabritius. KILDE: Holmens Sogns Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1758-1771 opslag 194.

⁷ Døbt 11. juni.1763. Forældre: Johann Friedrich von Sehestedt og Paulina født Fabricius. Faddere: Herr Graf von Ahlefeldt, Herr Kammerherr von Kaas, Herr Obersten von Kaas. Fraun Etatsrättin von Huren, Fraun Oberstin von Lohenschield. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1785 opslag 20 pag.32 nr.15.

⁸ 1.3.7. MATHIAS Robert WEVER (11MH7), geb. 5. März 1731 in Meinerzhagen. Er studierte an der Uni Duisburg Jura. Dann folgte er seinem Bruder nach Kopenhagen, wo er als Kaufmann tätig wurde. Er starb dort unverheiratet 1775 im Alter von 44 Jahren. KILDE: <http://www.wever-online.de/> 2. Buch - Stamm Meinerzhagen 2. Kapitel - Linie Meinerzhagen-Habbel

Frau General Majorin Anna Maria de Longueville f. Køster (1705-1775)

Begravet 25. marts 1775 i Wevers kapel nr. 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1738-1860 opslag 47 nr. 7.

Conferentz Ratt und Baron Reinhard Iselin (1714-1781)⁹

Begravet 18. april 1781 i Wevers kapel nr. 36 & 45 fra Købmagergade. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 61 nr. 9.

General Lieutenant Joh. Friedr. von Sehestedt (Johann Friedrich Sehested (ca. 1726 -1785)

Begravet 15. juni 1785 59 år i Wevers kapel nr. 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813, opslag 53 nr. 17.

I oversigt over begravede i Wevers Kapel er det tilføjet, at Sehesteds kiste er flyttet til Sorø 27. april (1786).¹⁰ Se nedenfor. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 167.

Johan Friedrich Sehestedt, Generaløjtnant, død 10. Juli 1785, 60 Aar gammel. Stærkt profileret, fløjlsbetrukket Kiste; paa Laaget oval Skriftplade af Bly, med Kursivindskrift paa Tysk (Løffler S. 66). KILDE: DANMARKS KIRKER – SORØ.

Frau General Majorin Anna Elisabeth Clasen (Anna Elisabeth Classen) (1735-1786)¹¹

Begravet 23. marts 1786 i Capellet nr. 36 & 45. i den Weverske begravelse, født Fabritius, 51 aar. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 73 nr.4.

Conrad Fabritius von Tegnagel / Conrad Fabritius de Tegnagel (1731-1805)

Begravet 21. september 1805 i Wevers Kapel 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 122 nr. 15.

⁹ Born 4.8.1714 in Basel. Kilde: http://oldenburgbusiness.net/index.php?title=Iselin,_Reinhard. Gift 9.2.1752 i Kbh. Tysk Reformert Menighed Kbh. med Anna Elisabeth Fabritius (1735-1786), se nedenfor.

¹⁰ Johan Friedrich Sehestedt, Generaløjtnant, død 10. Juli 1785, 60 Aar gammel. Stærkt profileret, fløjlsbetrukket Kiste; paa Laaget oval Skriftplade af Bly, med Kursivindskrift paa Tysk (Løffler S. 66). KILDE: DANMARKS KIRKER – SORØ KIRKE.

¹¹ Anna Elisabeth Fabritius født 20. august 1735 af Michael Fabritius og Anna Maria Køster. KILDE: Tysk-Reformerte Menighed, Kbh., Rigsarkivet. Gift 1.g. med Reinhard Iselin 9. februar 1752 i Kbh. Tysk Reformert Menighed Kbh. KILDE: Rigsarkivet. Gift 2.g. med Johan Friderich Classen 16. august 1783. Garnison Sogns, Staden København, Arkivalieronline 1780-1799 opslag 20.

Casper W. Weber (Caspar Wilhelm Wever) (1730-1806)¹²

Døde pludseligt 76½ aar den 27. juli 1806. Begravet 31. juli 1806 i Wevers begravelse nr. 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1759-1813 opslag 125 nr.17.

Bror til Mathias Robert Wever og nevø til Conrad Johann Friedrich Wever (se ovenfor).

Marie Margretha Iselin /Marie Margrethe Iselin (1753-1814)

Død 14. oktober, begravet 21. oktober 1814 I Wevers Kapel 36 & 45. KILDE: Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1813-1886 opslag 123 nr. 5

Debera Fabrizius Tegnagel (Debora Fabritius Tegnagel) (1739-1814)

Død 2. november, 76 Aar, begravet 9. november 1814 i Wevers Kapel nr. 36 & 45 fra Bag Børsen nr. 77. Frederiks Tyske Kirkes Kirkebog, Staden København, Arkivalieronline 1813-1886 opslag fol. 122 nr. 6.

¹² CASPAR WILHELM WEVER (11MH6), geb. 6. Januar 1730 in Meinerzhagen, wurde nach seinem Jurastudium an der Uni Duisburg von seinen Kopenhagener Verwandten bewogen, in dänische Dienste zu treten. Er lebte als Etatsrat in Kopenhagen. Er besuchte einmal im Jahr seine in der Mark lebenden Verwandten. 1792 stiftete er zusammen mit seiner Schwester das von seinem Vater geerbte Gut Schmiemecke als Fideikommiss (Familienstiftung), um das Gut der Familie zu erhalten. Zum Dank hierfür setzte ihm sein Neffe Friedrich Wever (12M9) einen Gedenkstein, der 1912 von der Familie auf die Wahr, eine Anhöhe vor Meinerzhagen, versetzt wurde, dann lange als verschollen galt, bis er schließlich Mitte der 70er Jahre vor der Meinerzhagener Kirche einen neuen Platz fand. 1870 wurde die Familienstiftung aufgelöst und zur Hälfte Wilhelm Wever (13MH26) und Carl Wever (13MH27) zuerkannt, die das Gut Schmiemecke 1877 an den Kommerzienrat Gustav Weiland in Siegen verkauften.

